

У петак, 11. новембра, у Републици Србији се обележава државни празник, дан када су, 1918. године, у железничком вагону у Компјењу, силе Антанте потписале примирје са Немачком и тиме окончале Први светски рат. У истом вагону у коме је потписано примирје, Француска је 1940. године потписала капитулацију пред Хитлером, који га је намерно изабрао да понизи Французе. Вагон је уништен током савезничког бомбардовања Берлина.

Дан примирја у Првом светском рату обележава се у читавом свету државним манифестацијама које се одржавају једанестог часа, једанестог дана, једанестог месеца, када је примирје је ступило на снагу. Овај дан се празнује нерадно. Канадски војник Џорџ Лоренс Прајс сматра се последњом жртвом Првог светског рата, а погодио га је немачки снајпериста и умро је у 10:58 часова 11. новембра 1918.

Наталијина рамонда (Рамонда натхалиае) је цвет, који се користи као мотив за ликовно решење амблема овог празника и носи се у седмици пре Дана примирја и на сам дан празника. Позадина цвета је у бојама Албанска споменице, Медаље која се додељује за спомен на повлачење српске војске преко Албаније. Овај цвет је угрожена врста, а расте у источној Србији и на планини Нице, чији је највиши врх Кајмакчалан. Име је добио по краљици Наталији Обреновић. То је цвет, који и када се потпуно осуши може оживети, ако се залије, па је познат и као феникс, што указује на васкрс српске државе из пепела после Првог светског рата.

Сматра се да је Први светски рат најтрагичнији сукоб светских сила са неочекивано моћном улогом мале балканске Србије, која је по речима цара Вилхелма окончала рат. Огорчен на Бугарску која је прва потписала примирје 29. септембра 1918. у Солуну, у телеграму бугарском цару написао: „62000 српских војника одлучило је рат, срамота!“

Слом Бугарске изазвао је панику, па је у Немачкој, дан касније смењен државни канцелар, а шеф генералштаба, искористио је бугарску капитулацију, као оправдање да што пре почну преговори за мир. Тада је гесло постало „Боље и крај са страхотама, него страхоте без краја.“

После пробоја Солунског фронта, Прва српска армија на челу са војводом Петром Бојовићем, потукла је 11. немачку армију, која је 1915. године заузела Београд. Освојили су Ниш и већ 19. октобра стигли у Београд. Непријатељ није могао да се одржи ни на линији Саве и Дунава, а победничка српска војска није се задржала у својој земљи, да се после тешког рата одмори, него је наставила пробој.

Велики рат драматично је променио мапу Европе. Нестала су четири царства Немачко, Аустроугарско, Отоманско и Руско, као и династије Хоенцолерни, Хабзбурзи, Романови и Османлије. Француска је имала 1,4 милиона мртвих војника а део територије је био у потпуности уништен (Црвена зона).

Србија је у рату изгубила више од 1.200 000 људи, што је било 28% становника, односно 62% мушког радног становништва између 18 и 55 година. Приликом преласка Албаније, од 200 000 цивила, 140 000 је преминуло, а епидемија пегавог тифуса однела је још 360.000 људи. Велика епидемија грипа, које почела у последњим месецима рата, убила је милионе људи у Европи и проширила се широм света, са око 50 милиона људи у свету.

Рат је имао и дубоке економске последице. Уништено је 50% српских рудника метала и сви рудници угља, а из земље је поред осталог изнето 1.610 тона злата и 3.100 тона сребра. Порушено је 12.000 тона мостовних конструкција, као и железничке линије Београд–Ниш–Цариброд (Димитровград), Скопље–Митровица и Ниш–Скопље–Ћевђелија. Пољопривредна производња смањена је за 70%, колико је уништено и

сточног фонда. Према процени делегације Краљевине СХС на мировној конференцији у Версају, односно на преговорима у летовалишту Спа, ратна штета Србије износила је од 7 до 10 милијарди златних франака, а то је била половина њене тадашње укупне националне имовине.